

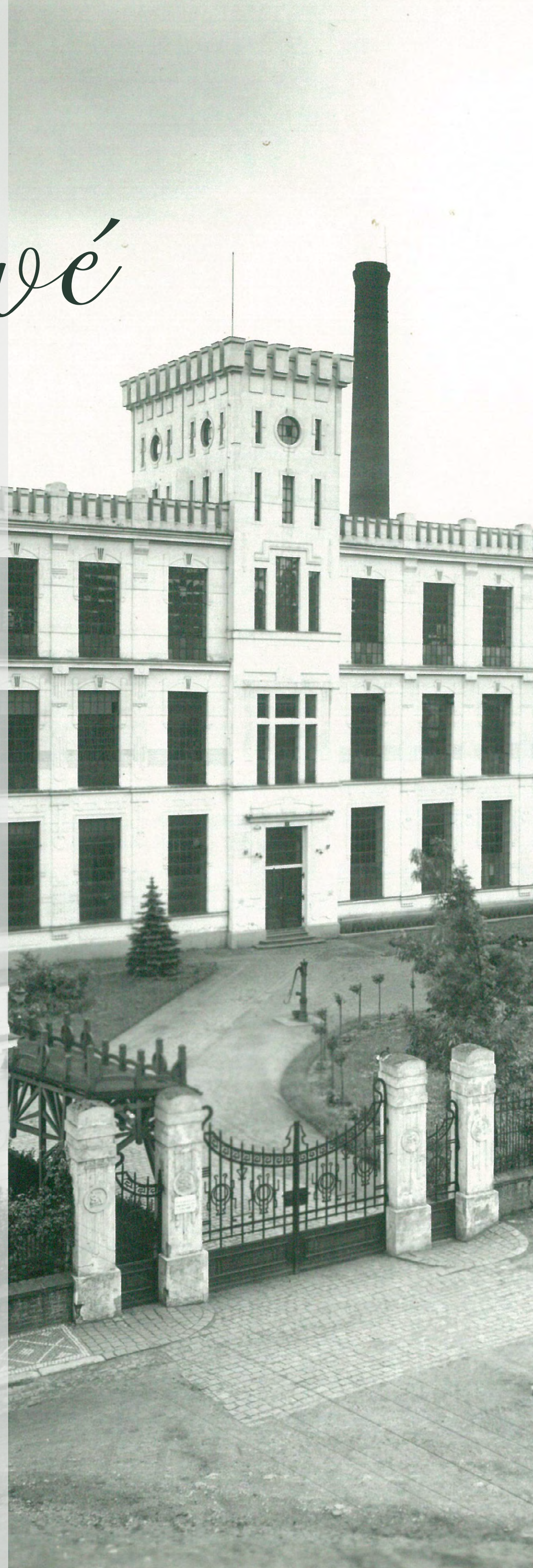
Historie rodu a rodinného podnikání

Prvním historicky doloženým členem rodu Bartoňů byl Staněk řečený Polák, Poláček či vrátný, jenž se narodil někdy v první čtvrtině 16. století a zemřel roku 1577 jako sedlák v Nízké Srbské. Vlastnil zde značně velký grunt, který v roce 1566 postoupil za 90 kop míšeňských svému synu Bartolomějovi zvanému Bartoň či také Bartoš Staňků. Bartoň (Bartoš) Staňků držel hospodářství do roku 1592, kdy jej prodal za 190 kop míšeňských Pavlu Procházkovi a odstěhoval se do chalupy, kterou si jen několik let před tím postavil na zahradě otcovského gruntu. O necelý rok později však chalupu vyměnil za dům se zahrádkou v blízkém Machově, kde brzy na to zemřel.

Z manželství Bartoně Staňků s Lidmilou se narodili během poslední čtvrtiny 16. století synové Jakub, Jan a Jiřík. Jiřík Bartoň držel do roku 1615 krčmu ve vsi Lhotě. V témže roce se odvážil ke smělému počínu: výměnou za krčmu a 600 kop míšeňských převzal od Vávry Harova grunt v Nízké Srbské, jenž obratem dal Pavlu Procházkovi za chalupu a Maděrovskou pustinu. Tak se ocitl zpět na rodném statku, zvětšeném však o pozemek v hodnotě 250 kop míšeňských. Tím jeho majetkové převody nekončily. Roku 1617 koupil v Machově od Matěje Maděry grunt za 465 kop míšeňských a po dvou letech ho (tentokrát ovšem bez pustiny) prodal za 200 kop Janu Kulhánkovi. Těmito promyšlenými převody položil Jiřík Bartoňů základy k rodinnému majetku, a když v roce 1621 zemřel, zanechal po sobě značné dědictví. Manželce Mandaleně a dětem Václavovi, Pavlovi, Dorotě a Anně odkázal padesát kop míšeňských v hotovosti, nejstarší syn Václav navíc obdržel chalupu s pustinou a mladší Pavel tkalcovský stav s příslušenstvím.

Václav Bartoňů se narodil okolo roku 1600. Někdy po roce 1630 se oženil s Dorotou, jež byla o deset let mladší, a z tohoto svazku vzešlo celkem šest dětí: Jan, Mariana, Anna, Kateřina, Pavel a Jakub. Po smrti Doroty si vzal Marianu, s níž měl ještě Alžbětu, Václava a Rozinu a zemřel v roce 1675. Václav Bartoňů nebo také Jahelka, jak býval nazýván, pokračoval v rozšiřování rodového majetku. Zděděnou chalupu směnili roku 1628 za statek v Nízké Srbské, přičemž doplatil na hotovosti dalších 220 kop. V roce 1635 se ujal gruntu po zběhlém Jiříku Justovi, takže vlastnil 20 strychů rolí a tři potahy, choval pět krav a dvě jalovice a ve vlastním rybníčku měl dvě kopy násad. V roce 1659 pak ještě přikoupil za 56 kop a 1 korec žita pustinu Martina Fabiána. Tento majetek později rozdělil mezi dva syny z prvního manželství Jana a Pavla, kdežto třetí syn Jakub vstoupil do armády a sám pak žil od roku 1668 až do své smrti v roce 1675 v chalupě v Nízké Srbské.

Jan Bartoň, který se narodil v roce 1635 jako nejstarší syn Václava Bartoňů-Jahelky, rod v mnoha ohledech stabilizoval. Nejen proto, že se jeho osobou v rodině ustálilo rodové přízvisko Bartoň, ale také proto, že se po majetkových ziscích svého otce, děda a praděda spokojil se zděděným majetkem. Hospodařil na něm bez větších změn až do své smrti v roce 1690. S manželkou Salomenou měl osm dětí: Tobiáše, Jana, Marianu, Václava, Matěje, Michala, Annu a Dorotu, z nichž nejstarší Tobiáš převzal otcovský grunt a vyplácel dědické podíly svým sourozencům. V roce 1694 tak vyplatil mladšímu bratru Václavovi – jenž si 7. listopadu vzal v Polici nad Metují Lidmilu, dceru Jana Tomáše – z otcovského statku „za vejpravu svatební“ 10 kop a zbytek podílu mu odevzdal roku 1707. Václav narozený v roce 1672 prožil ničím nepohnutý venkovský život na chalupě v Machově, kde v roce 1736 zemřel. Stejně tomu bylo i v případě jeho syna Václava, který přišel na svět roku 1699. Tomu se s manželkou Elizabetou narodil rovněž syn Václav (1723–1782).

Jeho osobou byly přerušeny poněkud stereotypní osudy rodu. 20. února 1748 se oženil s Rozinou Koclíkovou, s níž žil v Nízké Srbské. Po její smrti se však roku 1768 oženil s Annou Ptáčkovou, a snad hospodářsky motivovaný sňatek jej přivedl do Žďárek. S touto vesnicí pak byly spojeny další osudy Václavových potomků. Syn z druhého manželství s Annou Ptáčkovou, Václav (*1769), založil v sedmadvaceti letech osadu Mokřiny. Starší Václavův syn z prvního manželství Jan (1752–1794) se oženil 10. února 1778 s Dorotou Vavřenovou (1756–1822), s níž měl pět potomků – Josefa, Antonína, Jana, Alžbětu a Marii, kteří žili ve Žďárkách. Obrat v doposud poklidném selském životě Bartoňů nastal v osobě Janova syna Josefa (1779–1821). Ten se nespokojil s hospodařením na otcovském gruntu a 13. prosince 1808 koupil od Martina Kimra – s jehož dcerou Annou (*1782) byl sezdán 11. února 1800 – chalupu čp. 36 ve Žďárkách. Po splacení poslední splátky svému tchánovi prodal roku 1815 rodnou chalupu čp. 48 svému bratru Antonínovi za 175 zlatých. Příliš možností k dalšímu rozmnožení majetku neměl, neboť šest let poté předčasně zemřel. Našetřené peníze větším dílem přešly na jeho druhorozeného syna, v pořadí dalšího, Josefa (1803–1849). V jeho rukou se staly základem nového, ve svých důsledcích velkolepého hospodářského rozmachu rodu. Josefův nejstarší bratr Václav (1800–1857) prožil většinu života mimo rodné Žďárky. Po mnohaleté vojenské službě žil se svou rodinou v Broumově, avšak hmotné problémy jej roku 1840 přivedly do Vídně, kde při audienci u císaře Ferdinanda I. Dobrotivého požádal o „provizii“. Císař jeho prosbu vyslyšel a po nějakém čase obdržel místo vězeňského dozorce v Nitře v Horních Uhrách, kde strávil zbytek života.

Ačkoliv byl Josef katolík, oženil se 24. února 1829 s evangeličkou Veronikou Kubečkovou (1804–1848) ze Žďárek. Záhy po sňatku chtěl po vzoru jiných zkusit své štěstí zřízením tkalcovské výroby v Lodži, jež byla tehdy střediskem továrního textilního průmyslu. Měl již kladně vyřízenou žádost od lodžského purkmistrovského úřadu, ale po domluvě rodiny od svého úmyslu upustil. I v dosavadním působení však uplatnil svoji podnikavost. Nikoliv ve výhodných majetkových převodech nebo ve zvyšování hospodářského výnosu zděděných pozemků, ale v odvětví, které bylo odedávna vedle zemědělské činnosti hlavním zdrojem obživy zdejšího podhorského obyvatelstva – v tkalcovství. Josef Bartoň, zabývající se jako generace před ním tímto řemeslem, bystře vycítil, jaké zboží trh požaduje. V rodné chalupě proto začal na dvou stavech vyrábět kanafas, který prodával na týdenních trzích po okolních městech. Kvalita jeho lněných výrobků zvyšovala poptávku do té míry, že jí nestačil uspokojit vlastním zbožím, a proto začal od svých sousedů kupovat hotové plátno. Přestože byla konkurence v podobě strojově zpracovaného anglického zboží velká, dařilo se výrobě i obchodu. Během několika let získal touto činností dostatečně velký kapitál a v roce 1842 koupil od Josefa Falty za 4 250 zlatých konvenční měny v sousední Vysoké Srbské tzv. Sejdlovské bělidlo čp. 66 – původně selský grunt. Po nutné opravě budovy si najal běliče Antonína Kocha. Pro nepatrné množství vody v přilehlém potoku však běličská živnost nepřinesla kýžené výsledky, a proto uzavřel na podzim 1845 obchodní smlouvu s firmou Franz Balzar v Dolních Kounicích na Moravě, podle které měl pravidelně každých čtrnáct dní posílat kartoun určené jakosti z bavlněné příze, jež mu Balzar dodával.

Bartoňové

Josef uvedeným podmínkám smlouvy nejen dostál, ale později dodával hotové zboží dokonce týdně. Zaměstnával až 300 domácích tkalců a vedle dodávek pro Balzara vyráběl ještě plátno a kanafas ve vlastní režii. Původní bělidlo rozšířil nákladem několika tisíc zlatých o barevnu, tiskárnu a mandl, kde zaměstnal barvířského mistra a formaře na zhotovování vzorků a ručních tiskařských forem. Josefovo podnikání nabylo takových rozměrů, že v roce 1847 převzal další faktorství pro firmu Dominik Knězek v Místku. V této době také začal přemýšlet, zda by nebylo výhodnější přesídlit z venkova do některého města, konkrétně Police nad Metují, v níž se konaly proslulé a hojně navštěvované trhy. Svůj úmysl nakonec nerealizoval a zakoupil v rodných Žďárnkách za 6 400 zlatých Bohadlovský statek čp. I, do jehož úprav investoval značné částky. Další jeho plány překazila předčasná smrt. Dědici se stali nezletilí synové František (*1833) a Josef (1838–1920). Jejich poručníci pronajali bělidlo ve Vysoké Šrbské (Josefův podíl) hronovskému vydavači Josefu Šrůtkovi, část statku čp. I ve Žďárnkách Josefu Židovi a faktorství pro firmu Balzar převzal žďárecký rychtář Josef Seydl. Ačkoliv nezbylo z prosperujícího obchodu Josefa Bartoň téměř nic, započala nejdůležitější kapitola v dějinách rodu.

Nákladníkem byl po jistou dobu také mladší ze synů Josef, který se v letech 1852–1854 na otcovo přání vyučil barvířem u mistra Jana Exnera ve Verněřovicích. Po ročním vandru v Rakousku, Uhrách, na Moravě a Haliči se vrátil domů a brzy poté (7. října 1856) uzavřel sňatek s Annou Kosinkovou (1835–1913) z Vysokova. Po skončení pozůstalostního řízení a uplynutí nájemní smlouvy se na jaře 1858 ujal svého dědictví – bělidla s barevnou a tiskárnou ve Vysoké Šrbské. Protože nájemcům barvířská živnost příliš nekvetla, dal přednost bělidlu. Potýkal se však s nedostatkem vody v potoce, jako jeho otec, a tak pronajmul bělidlo Janu Umlafovi z Hronova a vrátil se k barvení. Opět bez většího úspěchu. V květnu 1865 vyhořelo nepojištěné bělidlo a záhadně zmizel bratr František, který odjel s plátny do Brna a už se nevrátil. Josef Bartoň se octl takřka na mizině, nebyl schopen splácet dluhy a v březnu 1866 musel vyhořelé bělidlo prodat.

Krach rodinného podnikání ho na jaře následujícího roku přivedl k rozhodnutí přestěhovat se do Náchoda. Na Horském předměstí si pronajal na šest let dům čp. 33, nakoupil vybavení (tři kádě na barvení indigem, několik tiskařských stolů a formy na potiskování plátna) a začal provozovat barvířskou činnost. Zpočátku pracoval sám se ženou a odrostlejšími dětmi, později si najal dva tovaryše a zaučoval dva učedníky. Zboží šlo dobře na odbyt, hladkomodrá plátna a potiskované modré šátky se prodávaly až v alpských zemích (Štýrsko, Horní Rakousy a Solnohradsko). Obchodní kontakty navazoval Josef Bartoň sám na trzích v Plzni a Brně, později i v Rusku.

Zřízení dílna přestala brzy vyhovovat a již na jaře 1870 přenesl svou živnost do nově zakoupeného domu čp. 10 na Plhově. Při té příležitosti požádal o „laskavé udělení práva měšťanského pro město Náchod“. Po přesídlení a rozšíření výroby přestal vykupovat režné zboží od náchodského obchodníka Josefa Šrůtky a místo toho začal vydávat lněnou a bavlněnou přízi domácím tkalcům v okolních vsích. Tím podstatně snížil výrobní náklady a dosáhl vyšších zisků. V té době již Josef Bartoň zaměstnával několik tovaryšů a učedníků a zboží se nesusilo na plotech, ale v nové, vytápěné sušárně.

Na počátku 80. let 19. století se podnikání tak dařilo, že začal Josef Bar-

toň uvažovat o přechodu ke strojové výrobě. Provozovna na Plhově nebyla přes všechny provedené úpravy již k dalšímu rozšiřování výroby vhodná, a tak bylo potřeba najít místo pro nový tovární objekt. Nejstarší syn Ladislav (1858–1939) zprvu navrhoval zakoupit zrušený cukrovar ve Zdicích u Berouna, jež bylo možné celkem snadno přestavět na textilní továrnu. Pro velkou vzdálenost od Náchoda však otec jeho návrh zamítl a 7. září 1884 zakoupil za 5 000 zlatých spáleniště Kašparova mlýna na rozhraní Starého Města nad Metují a Bražce. Plány na stavbu barevny, sušárny, tiskárny a tkalcovny načrtl v hrubých rysech třetí syn Cyril Adolf (1863–1953) a rozpracoval náchodský stavitel Josef Hakauf. V květnu příštího roku vydalo okresní hejtmanství stavební povolení, v červnu stály obvodové zdi do výše prvního patra a na podzim byl objekt dokončen. Ještě před koncem roku byla zahájena výroba v barevně a tiskárně – nejprve pouze ruční jako na Plhově, kde se nadále vydávala příze domácím tkalcům a přijímalo hotové zboží – a na jaře roku 1886 byla uvedena do provozu tkalcovna s 26 mechanickými stavy a jedním soukacím a snovacím strojem poháněnými vodním kolem, jež bylo později doplněno parním strojem.

Stavbou továrny se dostal Josef Bartoň do vážných finančních potíží, které se mu však podařilo překonat s pomocí syna Josefa Bohumila (1862–1951), jenž získal kontakty na Živnostenskou banku a český Úvěrní spolek. Zlepšení finanční situace továrny se projevilo především v rozšíření výroby. Po první přístavbě (1888) měla tkalcovna 56 stavů, po druhé (1890) již 86 stavů. Vedle toho přibyl nový šlichtovací stroj, který snížil výrobní náklady a umožnil připravovat osnovy i pro jiné tkalcovny v okolí. Závodu se dařilo a postupně se přecházelo od výroby lněného zboží ke tkaní bavlněných látek, zvláště hladkomodrých nemandlovaných molin nebo pracovních keprů.

Práce v podniku byla rozvržena mezi členy rodiny tak, aby každý zastával nejvhodnější místo. Josef senior měl na starosti obchod a korespondenci. Nejstarší syn Ladislav zastupoval závod v Praze a ve Vídni, navštěvoval zákazníky v Čechách, Rakousích a alpských zemích a s otcem jezdil na velké textilní trhy do Brna a Plzně. Mladší Josef měl na starosti technickou stránku výroby, Cyril pak vedl účetnictví a kalkulaci zboží, staral se o hospodárnou výrobu v tkalcovně a barvírně a dohlížel na expedici zboží. Nejmladší Arnošt pracoval pro firmu jako obchodní cestující. Tato dokonalá pracovní souhra trvala velmi krátce, neboť vyvstala otázka, zdali je továrna pro tolik společníků dostatečně velká.

První se osamostatnil Ladislav. Ten přesídlil v roce 1886 do Prahy a zde si zřídil sklad otcových výrobků. Obchody šly tak dobře, že začal po několika letech uvažovat o stavbě vlastní tkalcovny a tiskárny. Pozemky v blízkosti Prahy však byly nad jeho finanční možnosti. Volba nakonec padla na Českou Skalici, kde v roce 1892 vybudoval za 25 000 zlatých barevnu a tiskárnu, v níž zušlechťoval zboží kupované od otcovy firmy a dalších tkalcoven. V roce 1897 přivedla přírodní katastrofa jeho podnik na pokraj zkázy. Rozvodněná Úpa zaplavila továrnu stojící na jejím břehu do výše jednoho metru a zničila většinu strojů a zboží. Po této události vstoupil do firmy jako veřejný společník mladší bratr Josef a z továrny se na sedm let stal podnik Bratři Bartoňové, barvírna a tiskárna v České Skalici. Do roku 1903 se postavení továrny stabilizovalo, Josef se společnickým podílem 250 000 korun vystoupil a podnik se vrátil k původnímu názvu. V následujících letech nastal prudký rozmach výroby.

Ke staré barevně a tiskárně byla přistavěna moderní tkalcovna, rozšířena barevna a tiskárna a vybudována přípravná včetně šlichtovny. V roce 1913 přikoupil Ladislav Bartoň od průmyslníka Karla Tučka protější maloskalickou přádelnu bavlny a při ní postavil mechanickou tkalcovnu. Ve 20. letech pak byla modernizována přádelna, čistírna a mísírna, zřízeny nové sklady a garáže a přistavěna další tkalcovna. V roce 1935 se bezdětný Ladislav vzdal vedení a továrnu spolu s pozemky a činžovním domem ve Vídni prodal za 3 800 000 korun příbuzným, z nichž dva (Alois Dinter a Josef junior) byli jeho synovci a třetí (Jiří Čerych) byl manželem jeho neteře Marie. Nová továrna nesla jméno Českoskalická přádelna bavlny, mechanická tkalcovna, barvírna a tiskárna, společnost s ručením omezeným, dříve Ladislav Bartoň v České Skalici.

Ladislavova příkladu následoval také nejmladší z bratrů Arnošt. V roce 1900 se osamostatnil a uzavřel smlouvu s Karlem Tučkem. Od svého tchána odkoupil rozsáhlé pozemky a bývalou továrnu na tkalcovská brda a paprsky, kterou přebudoval na mechanickou tkalcovnu s názvem Hořická mechanická tkalcovna, šlichtovna a úpravna Tuček a Bartoň. Roku 1902 se společníci rozešli a Arnošt Bartoň přesídlil do Častolovic, kde o čtyři roky později předčasně zemřel.

9. srpna 1890 přijal Josef Bartoň senior za společníka svého druhorozeného syna Josefa a 23. února 1894 i třetího syna Cyrila, z nichž každému postoupil třetinu prosperujícího podniku. Firma od té doby nesla jméno Staroměstská mechanická tkalcovna, barevna a tiskárna Josef Bartoň a synové. V roce 1902, kdy se Josef senior vzdal svého podílu ve prospěch synů Josefa a Cyrila, měla náhodská továrna již 400 mechanických stavů, disponovala skladem ve Vídni a Budapešti a dodávala výrobky od Skandinávie, přes Balkán až po Blízký východ. Není divu, že bratři uvažovali o dalším rozvoji výroby. V letech 1903–1904 se uskutečnila přístavba, která navýšila kapacitu tkalcovny o dalších 200 stavů. Přes všechna opatření výroba často nestačila krýt poptávku, takže bylo potřeba znovu rozšířit provoz. Tkalcovna v Bražci po poslední přístavbě neskýtala možnost rozvoje a bratři Bartoňové čelili závažnému rozhodnutí: buď koupit od Antonína Kočnara mechanickou tkalcovnu s 280 stavy na Komenského třídě a na sousedních pozemcích postavit novou mechanickou tkalcovnu, nebo koupit Šrůtkův statek čp. 15 ve Starém Městě nad Metují a na jeho místě zbudovat přádelnu bavlny. Po neshodě s továrníkem Kočnarem se nakonec zúčastnili dražby, statek za 29 050 korun koupili a začali se stavbou přádelny. Projekční práce zadali staviteli Františku Plesnivému z Hradce Králové. V únoru 1905 byl Šrůtkův statek zbourán, v rekordním čase dvou měsíců byly vykopány základy a 19. března došlo k položení základního kamene. Stavební práce šly tak rychle, že byla už v listopadu celá přádelna hotová a začalo se s montáží strojů, které dodala anglická firma Dobson and Barlow. Během roku 1906 došlo k montáži zbylých strojů a na jaře následujícího roku bylo spuštěno 33 000 vřeten. Bratři stavěli v hospodářsky výhodné době a ještě před samotným dokončením stavebních prací se rozhodli v rozvoji pokračovat. Přádelna byla roku 1907 zvýšena o jedno patro, rozšířena do délky a bylo instalováno dalších 40 000 vřeten. Protože dosavadní parní stroj nestačil k pohonu takového množství vřeten a jeho výměna za výkonnější by vedla k půlroční odstávce výroby, Bartoňové zvolili jednotkový pohon třífázovými elektromotory napojenými na nový turbogenerátor. Neustálým rozšiřováním tkalcovny s barevnou v Bražci a postavením nové přádelny se bratři Bartoňové dostali mezi největší a nejmodernější podniky v celé habsburské monarchii. Firma představovala textilní kombinát, který zpracovával vlastní přízi až do finálního výrobku a který v předvečer první světové války zaměstnával jenom v přádelně na 800 dělníků.

Bartoňové

Po vypuknutí první světové války byla přádelna kvůli nedostatku surovin od listopadu 1915 do poloviny roku 1917 mimo provoz a zaměstnávala okolo stovky dělníků. Tehdy se vyráběla hlavně kopřivová a papírová příze, podobně jako jinde. Na sklonku války pracovalo v továrně už jen 40 dělníků tři dny v týdnu. Válečné události, jež pro mnohé průmyslové podniky znamenaly katastrofu, přinesly továrně zisk okolo 55 milionů korun. V roce 1916 se navíc Josef a Cyril Bartoňové stali majiteli jedné šestiny akciového kapitálu libš-tátských textilních závodů a stejný podíl získali i ve firmě Floriana Hernycha v Ústí nad Orlicí (šestinový podíl zde vlastnil rovněž průmyslník Tomáš Baťa). Situace se příliš nezměnila ani po vzniku první Československé republiky, neboť neustále chyběla základní výrobní surovina, bavlna. Obrat nastal až v polovině roku 1919, kdy byly sjednány americké bavlnářské úvěry, na jejichž základě přišly do republiky zásilky americké bavlny. Po stabilizaci československé koruny nastalo prudké zlevnění suroviny, což vedlo ke zvýšené poptávce, kterou dosavadní výroba nestačila uspokojit. Bartoňové přistoupili k další stavbě budov a rozšíření provozu. V letech 1924–1925 byla přistavěna rozlehlá třípatrová budova a výrobní kapacita dosáhla počtu 85 334 vřeten. Přádelna, která již před tím patřila k nejmodernějším, se nyní stala jednou z největších, elektrinou poháněných přádelen v republice. Vedle výrobních kapacit rostl i počet pozemků a nemovitostí vlastněných firmou, a to nejen v Náchodě, ale i v zahraničí. Odběratelé, jež utrpěli obchodní ztráty a nemohli splatit své dluhy, často umořili pohledávky realitami, a tak záводу v říjnu 1922 připadly čtyři činžovní domy ve Vídni a pět velkých domů v Berlíně.

Od 20. let se bratři Bartoňové připravovali na zasloužený odpočinek a vedení podniku postupně předávali nastupující generaci svých potomků. 1. ledna 1923 byl přijat za veřejného společníka firmy syn Cyrila Bartoně Josef Jaromír (1897–1972), jemuž otec postoupil polovinu svého podílu a strýc Josef přidal pětinu svého. Josefu Bartoňovi náleželo 40 %, Cyrilu Bartoňovi 25 % a Josefu juniorovi 35 %. V roce 1936 předal Cyril synu Josefovi, v té době již společníkovi Českoskalické přádelny bavlny, mechanické tkalcovny, barvírny a tiskárny, dalších 15 %. Ve stejné době se stal dalším veřejným společníkem firmy také syn Josefa Václav Josef (1909–1982), jenž obdržel podíl 25 %. Dosavadní společníci, bratři Josef a Cyril se zbývajících podílů definitivně vzdali v roce 1937 – Cyril 20. února, Josef až 4. listopadu – čímž ukončili svou déle než půlstoletí trvající podnikatelskou činnost.

Bratranci Bartoňové převzali podnik v poměrně nepříznivé době. Do konce 30. let museli čelit následkům velké hospodářské krize a po vypuknutí druhé světové války ještě nedostatku bavlny. Během německé okupace se firma ucházela o několik zakázek pro nacistické organizace. Na základě výměru Zemského národního výboru v Praze z 12. června 1945 byla proto do továrny zavedena národní správa. Dekretem prezidenta republiky číslo 100/1945 Sb. byl podnik zestátněn a vyhláškami ministra průmyslu číslo 553 a 1 088 začleněn do východočeských bavlnářských závodů.